

REMISSYTTRANDE

Kamerabevakning i brottsbekämpningen – ett enklare förfarande (SOU 2018:62)

SABOs synpunkter

SABO tillstyrker förslaget tillståndsplikten tas bort i fråga om sådan kamerabevakning som bedrivs av Kustbevakningen, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket gällande kamerabevakning i brottsbekämpande syfte. Om förslaget genomförs kommer det kunna öka tryggheten i samhället eftersom det ger förutsättningar för de brottsbekämpande myndigheterna att använda sig av kamerabevakning i större utsträckning. Brottslighet kan på detta sätt förebyggas, förhindras och utredas i större utsträckning. De förenklade reglerna kan innebära att integritetsskyddet försvagas då tillståndsplikten tas bort och användningen av kamerabevakning väntas öka. Dataskyddsförordningen (GDPR) tillämpas på kamerabevakning och medför ett starkt integritetsskydd.

Kamerabevakningslagens krav på tillstånd för kamerabevakning

SABO anser att regeringen i samband med denna översyn av kamerabevakningslagen bör se över tillämpningen av lagens sjunde paragraf som reglerar när tillstånd krävs för kamerabevakning och överväga att göra ett förtydligande. Bestämmelsen har nämligen övertolkats av Datainspektionen till förfång för allmännyttiga bostadsföretag. Konsekvensen blir att privata hyresvärdar kan kamerabevaka utan tillstånd, medan allmännyttiga hyresvärdar måste ha tillstånd för att göra precis samma sak.

Enligt bestämmelsen i sjunde paragrafen kamerabevakningslagen krävs tillstånd för kamerabevakning av en plats dit allmänheten har tillträde om kamerabevakningen bedrivs av en myndighet eller av annan som utför en uppgift av allmänt intresse som följer av lag eller annan författning, kollektivavtal eller beslut som meddelats med stöd av lag eller annan författning.

Datainspektionen skriver på sin hemsida att kommunala bostadsbolag omfattas av denna tillståndsplikt. Tolkningen motiveras med att uthyrning av bostäder i kommunal regi är av intresse för ett stort antal människor i kommunen och att verksamheten att hyra ut bostäder grundar sig i beslut från kommunen.

Att många människor vill hyra en bostad hos allmännyttan kan vitsordas men det ska inte blandas ihop med begreppet "uppgift av allmänt intresse" som är hämtat från unionsrätten och särskilt definierat. De allmännyttiga bostadsbolagen har aldrig legaldefinierats som en uppgift av allmänt intresse, utan lyder under en särskild lag i vilken begreppet "allmännyttigt kommunalt bostadsaktiebolag" definieras.

I propositionen *Ny kameraövervakningslag* (prop. 2017/18:231) framhålls tydligt att "organ som är organiserade i privaträttsliga former, t.ex. kommunala och statliga bolag, är dock inte myndigheter, även om de utövar offentlig makt." I samma proposition framgår också att likartade verksamheter ska behandlas på ett likvärt sätt oavsett drifts- och finansieringsform. Det kan inte tolkas på annat sätt än att antingen så ska både allmännyttiga och privata hyresvärdar behöva söka tillstånd för kamerabevakning eller så ska ingen av dem behöva göra det.

Datainspektionens tolkning skapar en ologisk, onödig och konkurrensnedvridande skillnad mellan privata och allmännyttiga hyresvärdar. Behovet av kameraövervakning i vissa bostadsområden beror inte på vem som äger fastigheterna och integritetsaspekterna skiljer sig inte heller åt beroende på detta. Det är helt enkelt inkonsekvent att uppställa krav på tillstånd för kommunala bostadsföretag men inte för privata bostadsföretag som båda bedriver samma verksamhet. Därför behöves ett förtydligande i lagen som klargör att det inte ska vara någon skillnad när det gäller krav på tillstånd beroende på vem som äger företaget som bedriver verksamheten.

Stockholm den 7 december 2018

Anders Nordstrand
VD